

Mesto PEZINOK

Radničné námestie 44/7, 902 14 Pezinok

Váš list číslo/zo dňa

15.08.2025

Naše číslo

ReiRo-6116-54411/2025

06.10.2025

Vybavuje/linka

Mgr. Ing. Róbert Reichbauer, RSc.

kl. 170

Vec:

Výsledok vybavenia petície - Petícia za klimaticky odolný Pezinok

Dňa 15.08.2025 bolo do podateľne Mestského úradu Pezinok (ďalej len „podateľňa MsÚ“) doručené podanie označené ako „*Petícia za klimaticky odolný Pezinok: proti výrubom hodnotných stromov, za plánovanie s verejnosťou a rozvoj s ohľadom na zmenu klímy.*“ s uvedením údajov osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci: V. M.

Predmetná petícia bola podateľňou MsÚ v Pezinku zaregistrovaná v registratúre písomností pod číslom 49969/2025 a následne bola odstúpená a zaregistrovaná na útvaru hlavného kontrolóra v centrálnej evidencii sťažností a petícií ako podanie ozn. Pt. 6/2025.

Petíciu podporili občania svojimi podpismi na 102 petičných hárkoch. Petičné hárky boli preskúmané v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov. Bolo zistené, že v 102 prípadoch údaje osôb, ktoré petíciu podporili nie sú v súlade s vyššie spomínaným ustanovením zákona o petičnom práve. Z uvedeného vyplýva, že celkový počet osôb, ktorí podporili petíciu bolo z pôvodných 2304 znížený na počet 2202. V zmysle ustanovením § 5d ods. 2 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov je z 2202 signatárov 1694 obyvateľov Pezinka a 508 obyvateľov mimo mesta Pezinok.

V zmysle kompetencií útvaru hlavného kontrolóra boli v rámci predmetnej petície vyžiadané stanoviská od odborných pracovníkov mestského úradu.

Z obsahu petície je zrejmé, že petícia má charakter žiadosti, s ktorou sa občania (podpísaní pod touto petíciou) obracajú na vedenie mesta a mestské zastupiteľstvo (citujem): „*My, občania podpísaní pod touto petíciou, žiadame vedenie mesta Pezinok a Mestské zastupiteľstvo mesta Pezinok, aby zabezpečili klimaticky zodpovedné, transparentné a participatívne plánovanie verejných priestorov a infraštruktúry, ktoré rešpektuje potreby obyvateľov a meniace sa podmienky životného prostredia. Podnet k tejto petícii vychádza zo znepokojenia nad spôsobom, akým mesto pristupovalo k dvom významným projektom: návrhu rekonštrukcie ulice Suvorovova a súťaže na revitalizáciu historického centra mesta. Oba pripravované projekty vznikli bez predchádzajúceho zapojenia verejnosti a bez zohľadnenia všetkých princípov klimateckej odolnosti. Obyvatelia sa s nimi mohli oboznámiť až po zverejnení hotových výstupov, čo vnímame ako systémové zlyhanie v riadení mesta. Preto vyzývame vedenie mesta Pezinok aj Mestské zastupiteľstvo v Pezinku.*“

Jednotlivé požiadavky občanov, ktoré sú prednesené v petícii sú v nasledujúcom texte uvedené kurzívou.

Vybavenie petície:

1. *Zachovať stromy a šetrne prepracovať zámer rekonštrukcie Suvorovovej ulice*

Nesúhlasíme s plánovaným plošným výrubom 29 stromov v rámci rekonštrukcie ulice Suvorovova. Požadujeme, aby mesto uprednostnilo šetrnejšie a odborné riešenie, ktoré bolo schválené mestským zastupiteľstvom dňa 26. 6. 2025.

Vzrastlé stromy v aleji majú nenahraditeľnú funkciu - poskytujú tieň, ochladzujú okolie, zadržiavajú vodu a chránia zdravie ľudí počas vln horúčav. V čase klimatickej krízy je ich výrub neprijateľný. Zároveň považujeme za chybu, že zámer neobsahuje žiadne opatrenia na podporu cyklo dopravy.

Žiadame preto, aby mesto projekt šetrne prepracovalo a aby verejnosť mohla jeho upravený návrh pripomienkovať ešte pred finálnym dopracovaním dokumentácie. Projekt bude financovaný z verejných zdrojov, preto majú obyvatelia právo vyjadriť sa k jeho úpravám - zberom podnetov formou dotazníkov alebo verejných diskusií.

K vašej požiadavke na zachovanie stromov a šetrné prepracovanie zámeru uvádzame:

- Mesto nebude postupovať formou „plošného výrubu“. V súlade s uznesením MsZ č. 90/2025 prebieha prehodenie projektovej dokumentácie v celom profile ulice s cieľom ponechať maximum zdravých stromov, doplniť cyklodopravu, upraviť parkovanie a zlepšiť odvodnenie.
- Dva nezávislé dendrologické posudky potvrdili, že časť drevín je chorá, staticky nebezpečná alebo vážne poškodená. O týchto stromoch budeme rozhodovať s ohľadom na verejnú bezpečnosť a dlhodobú vitalitu aleje. Pri ostatných stromoch budeme hľadať technické riešenia na ich zachovanie. Ak bude nevyhnutné niektoré stromy z bezpečnostných dôvodov odstrániť, zabezpečíme primeranú náhradnú výsadbu vhodných druhov a zlepšenie mikroklimy. Naším cieľom je, aby si ulica udržala tieň, ochladzovanie a schopnosť zadržiavať vodu a aby sa kvalita a bezpečnosť prostredia celkovo zvýšila.
- Prehodenie bude obsahovať aj variant vedenia cyklopruhu a usporiadania parkovania tak, aby bolo riešenie komfortné a bezpečné pre cyklistov, chodcov aj dopravu.
- Po dokončení prehodenia zverejníme upravený návrh, ku ktorému otvoríme pripomienkovanie (online dotazník + verejné prerokovanie). Následne zverejníme sumár pripomienok a spôsob ich zapracovania. Rozhodnutie o konkrétnom rozsahu zásahov do zelene sa prijme až po tomto procese.

Nižšie uvádzame linky, na ktorých sú umiestnené výsledky vybavenie predchádzajúcich súvisiacich petícií:

<https://www.pezinok.sk/uradna-tabula/8364/vysledok-vybavenia-peticie-peticia-za-rekonstrukciu-suvorovovej-ulice-v-pezinku>

Záver:

Vašej požiadavke sa vyhovuje. Po ukončení odborného prehodnotenia zverejníme prepracovaný návrh a pred jeho predložením MsZ ho verejne prerokujeme, následne predložíme MsZ finálny variant na schválenie. Našou ambíciou je riešenie, ktoré bude klimaticky zodpovedné, dopravne bezpečné a spoločensky prijateľné.

2. Dopracovať koncepciu obnovy centra mesta o požiadavky verejnosti a klimatické priority

Podklady do súťaže návrhov na revitalizáciu historického centra boli pripravované bez zapojenia verejnosti a bez ambície nastaviť klimaticky moderné a funkčne vyvážené zadanie. Výsledkom je, že ani víťazný návrh nereflektuje potreby mesta v čase klimatickej zmeny a rastúcej urbanizácie. Viaceré návrhy, ktoré sa do užšieho výberu nedostali, pritom taktiež ponúkali zaujímavé podnety a zaslúžili by si ďalšie rozpracovanie. Z pohľadu obyvateľov vnímame ako problematické najmä tieto nedostatky:

- *absenciu riešení komunitných zón v centre pre rôzne skupiny obyvateľov (napr. deti, tinedžerov, seniorov a pod.),*
- *nefunkčné riešenia niektorých častí - napr. autobusová zastávka, ktorej dizajn nerešpektuje potrebu ochrany pred nepriaznivým počasím (vetrom), tzn. praktické nároky na jej každodenné využívanie,*
- *chýbajúce koncepčné riešenie parkovania (napr. parkovací dom v dotyku s centrom),*
- *nezohľadnenie požiadavky na postupné upokojenie dopravy a preferenciu peších a cyklistov,*
- *veľký podiel spevnených plôch na úkor zelene - výsledný priestor bude prehrievaný, s obmedzeným vsakovaním vody a nedostatkom tieňa,*
- *druhovú a funkčnú chudobu zelene - chýbajú trvalky, kvitnúce záhony, kríky aj trávniky, ktoré majú tiež zásadný význam pre mikroklimu, zachytávanie vody, biodiverzitu a estetiku priestoru,*
- *nedostatočnú integráciu prvkov modrej infraštruktúry - chýba koncept systematického hospodárenia s dažďovou vodou, riešenia jej zadržiavania, vsakovania či ekologického využitia priamo v priestore,*
- *a napokon celkovú absenciu klimatickej vízie pre centrum mesta, ktorá by prepájala zelenú a modrú infraštruktúru s potrebami verejného priestoru v čase klimatickej zmeny.*

Súťažné podmienky obsahujú aj automatický záväzok mesta prijať víťazný návrh bez možnosti verejného pripomienkovania, úpravy či výberu alternatívy. Považujeme to za závažné obídienie verejnosti pri rozhodovaní o podobe samotného srdca mesta.

Uvedomujeme si, že výsledky poroty majú pri súťaži návrhov významné postavenie. Zákon o verejnom obstarávaní č. 343/2015 Z. z. v platnom znení však neukladá vyhlasovateľovi súťaže návrhov povinnosť uzatvoriť zmluvu s autorom víťazného návrhu. Súťaž návrhov je forma verejného obstarávania na získanie najvhodnejšieho návrhu riešenia, nie automatickú povinnosť jeho realizácie. Vyhlasovateľ súťaže návrhov, v

tomto prípade mesto Pezinok, má teda právnu možnosť prehodnotiť ďalší postup, najmä ak ide o projekt s významným vplyvom na verejný priestor a dlhodobý rozvoj mesta.

Preto požadujeme, aby mesto umožnilo obyvateľom a odbornej verejnosti vyjadriť sa k obsahu všetkých súťažných návrhov ešte pred výberom toho, ktorý bude rozpracovaný do realizačnej fázy. Zdôrazňujeme, že výber návrhu na ďalšie spracovanie by sa mal uskutočniť až po zohľadnení spätnej väzby verejnosti a odbornej komunity. Cieľom tejto petície nie je spochybniť súťaž ako takú, ale zabezpečiť, aby konečný projekt rešpektoval klimatické výzvy, funkčné potreby centra mesta a názory jeho obyvateľov.

Občania neboli a ani nebudú vynechaní zo spolurozhodovania o takej zásadnej veci, akou je revitalizácia historického centra mesta. Už v rámci tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Pezinok na roky 2024 – 2030, do ktorého boli prizvaní aj poslanci a široká verejnosť, bola revitalizácia centra identifikovaná ako jedna z kľúčových priorít s významným adaptačným vplyvom na klimatické zmeny.

Keďže ide o územie pamiatkovej zóny, nebolo možné začať len s voľnými vizualizáciami či náčrtmi. Najskôr bolo potrebné pripraviť odborné, realistické a pamiatkovo akceptovateľné návrhy – v spolupráci s architektmi, krajinnými architektmi a pamiatkarmi – ktoré ukazujú možnosti skutočne realizovateľných riešení.

Cieľom obnovy bolo a je:

- Vytvoriť námestie, ktoré už svojou podstatou bude komunitnou zónou.
- Doplnenie vodný prvok s ochladzovacou funkciou a vybudovať retenčné a vsakovacie prvky tak, aby sa maximum dažďovej vody využilo priamo na mieste – na závlahu vegetácie aj na výparné chladenie.
- Na miestach, kde je to technicky možné, nahradiť nepriepustné povrchy vodopriepustnými a doplniť tienenie (stromoradia, tienisté trasy a pobytové miesta), aby sa znížilo prehrievanie a zlepšilo vsakovanie vody.
- Navýšenie počtu stromov oproti súčasnému stavu.

Mesto, na základe týchto skutočností, zorganizovalo architektonickú súťaž v zmysle zásad pamiatkovej ochrany pamiatkovej, kde je rekonštrukcia námestia podmienená vypracovaním koncepčného návrhu formou architektonickej súťaže. Finančné prostriedky na zorganizovanie súťaže boli schválené mestským zastupiteľstvom. Pri spracovaní zadania súťaže bola zapojená odborná verejnosť, zadanie bolo predmetom rokovania komisie územného rozvoja, dopravy a životného prostredia. Zadanie a súťažné podklady boli overené Slovenskou komorou architektov. Súťaž bola dvojkolová a z doručených návrhov odborná porota, v spolupráci s expertami poroty, vybrala víťazný návrh.

Práve po vypracovaní štúdie je najvhodnejší čas na participáciu obyvateľov a odbornej verejnosti. Mesto pripravuje stretnutie s petičným výborom, s poslancami mestského zastupiteľstva a obyvateľmi. Participácia bude prebiehať prostredníctvom verejných diskusií, zberu podnetov prostredníctvom dotazníkov, pričom pripomienky budú vyhodnocované v spolupráci s autormi štúdie a prizvanými odborníkmi vrátane Krajského pamiatkového úradu a relevantné pripomienky budú do finálnej verzie zapracované.

Záver:

Vašej požiadavke sa vyhovuje. Naším cieľom je tienisté, zelené a vodou zásobené centrum s kvalitnými komunitnými priestormi a bezpečnou, upokojenou dopravou s preferenciou peších a cyklistov. Konečnú podobu pripravíme spolu s verejnosťou a s dôrazom na klimatickú odolnosť, estetiku a každodennú použiteľnosť.

3. Zaviesť systémové pravidlá pre včasné zapájanie verejnosti do prípravy zadania projektov

Oba spomínané projekty vznikli bez akéhokoľvek priameho zapojenia obyvateľov. Verejnosť nedostala žiadnu možnosť pripomienkovať ich zadania, reagovať na ne počas ich prípravy, ani ovplyvniť ich výslednú podobu.

Požadujeme preto, aby mesto zaviedlo do praxe systém pravidiel, ktoré zabezpečia včasné a transparentné zapájanie odbornej verejnosti a obyvateľov už pri tvorbe zadania na spracovanie projektovej dokumentácie pre rekonštrukciu, revitalizáciu alebo obnovu verejných priestorov, budov alebo infraštruktúry (napr. chodníky, ulice, cyklotrasy, parky, ihriská atď.). Takéto zapojenie môže prebiehať zberom podnetov cez dotazníky alebo verejné diskusie. Sme totiž presvedčení, že včasná a systematická participácia dokáže predchádzať nedorozumeniam, chybám v návrhoch a strate dôvery medzi mestom a jeho obyvateľmi.

Súhlasíme, že kľúčovým predpokladom kvalitných riešení je dialóg medzi odborníkmi a obyvateľmi.

Mesto pripravilo metodický postup pre zapájanie verejnosti, ktorý nastavuje rámec participácie ako štandardný pracovný nástroj. Každý významný projekt má a bude mať svojho odborného garanta a podľa potreby aj poradnú skupinu zloženú z príslušných odborníkov. Zároveň budeme do procesu zapájať verejnosť prostredníctvom dotazníkov, verejných diskusií či iných participatívnych nástrojov. Všetky podnety obyvateľov budú transparentne zverejňované spolu s odbornými stanoviskami.

Už v etape prípravy zadania budú jasne komunikované ciele a možnosti projektu a obyvatelia dostanú priestor vyjadriť sa k jeho základným variantom. Pripomienky sa vyhodnotia a zverejnia s vysvetlením, ktoré návrhy je možné zapracovať a ktoré narážajú na odborné, legislatívne alebo finančné limity.

Záver:

Vašej požiadavke sa vyhovuje. Cieľom mesta je, aby sa verejnosť cítila do procesu plnohodnotne zapojená a aby rozumela nielen výslednému riešeniu, ale aj dôvodom, ktoré k nemu viedli. Tento prístup uplatňujeme a budeme uplatňovať ako štandard pri všetkých významných projektoch mesta. Relevantné pripomienky občanov sa zapracúvajú do finálnej verzie, čím zabezpečujeme, že výsledok odráža potreby obyvateľov, odborné hľadisko aj požiadavky udržateľnosti.

4. Vypracovať Adaptačnú stratégiu mesta Pezinok na klimatickú zmenu a akčný plán jej implementácie

Mesto Pezinok podľa viacerých odborných analýz čelí vysokému riziku sucha, extrémnych horúčav a výkyvov počasia. Potvrdzujú to údaje zo strategických dokumentov Ministerstva životného prostredia SR, Inštitútu environmentálnej politiky, Slovenskej agentúry životného prostredia, Slovenského hydrometeorologického ústavu či Bratislavského samosprávneho kraja¹. Napriek tomu Pezinok dodnes nemá žiadny záväzný dokument, ktorý by určoval stratégiu adaptačných opatrení a termíny ich realizácie. Platný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta síce deklaruje víziu uhlíkovo neutrálneho mesta s vybudovanými adaptačnými opatreniami, no tá zatiaľ nemá žiadnu konkrétnu podobu. Aj Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) v roku 2024 upozornila, že Slovensko zaostáva v adaptácii miest na klimatické zmeny a odporúča mestám:

- vypracovať záväznú stratégiu adaptácie,
- začleniť ich do územného plánovania a verejných investícií,
- zapojiť verejnosť do ich tvorby.

Preto požadujeme, aby vedenia mesta Pezinok a Mestské zastupiteľstvo v Pezinku zohľadnili v rozpočte na rok 2026, a následne dali vypracovať, Adaptačnú stratégiu mesta Pezinok na klimatickú zmenu a akčný plán jej implementácie, ktoré budú:

- verejne prerokované a pripomienkované odbornou verejnosťou a obyvateľmi,
- schválené mestským zastupiteľstvom,
- záväznú pre všetky budúce verejné projekty vrátane úprav ulíc, budov, verejných priestorov a zelene.

Upozorňujeme, že všetky vyššie uvedené požiadavky vychádzajú nielen z potrieb obyvateľov, ale aj z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Pezinok na roky 2024 - 2030, ktorý je pre mesto záväzný. Rozpory medzi vybranými časťami tohto strategického dokumentu a doterajším prístupom mesta uvádzame v Prílohe 1 k tejto petícii.

Touto petíciou vyjadrujeme presvedčenie, že samospráva má konať s rešpektom k verejnému záujmu a so zodpovednosťou voči budúcim generáciám. Transparentnosť, klimatická odolnosť a spolupráca s obyvateľmi musia byť preto základom každého verejného zámeru.

Uvedomujeme si, že dôsledná príprava adaptačných opatrení na zmenu klímy je nevyhnutná pre kvalitu života obyvateľov aj budúce generácie. Súhlasíme, že takýto prístup má byť systematický, záväzný a postavený na odborných stanoviskách v spojení s participáciou verejnosti.

Mesto momentálne spracováva Miestny územný systém ekologickej stability mesta Pezinok a pripravuje zadanie krajinoplánovacej štúdie, ktorá sa bude prioritne zaoberať aj analýzou adaptácie krajiny na zmenu klímy, kde je cieľom vytvorenie funkčnej, systémovo usporiadanej a navzájom prepojenej siete existujúcich a navrhovaných častí krajinnej štruktúry, ktoré eliminujú riziká a zvýšia odolnosť krajiny voči zmene klímy. Problematiku adaptácie krajiny

na zmenu klímy je nutné takisto vnímať vo vzťahu ku všetkým uvedeným témam, ktorými sú zachovanie a podpora prírodných štruktúr krajiny, kultúrno-historických štruktúr krajiny a udržateľné využívanie krajiny. Zadanie bude prerokované s verejnosťou.

Záver:

Vašej požiadavke sa vyhovuje. Táto krajinoplánovacia štúdia spolu s Adaptačnou stratégiou Bratislavského samosprávneho kraja bude tvoriť podklad na vypracovanie Mestského adaptačného plánu Pezinka. Tento plán bude obsahovať konkrétne projekty, časový harmonogram ich realizácie a rámcové rozpočty. K jeho tvorbe budú prizvaní odborní garanti a zároveň bude vytvorený priestor na zapojenie laickej verejnosti formou prerokovaní, diskusií či zberu podnetov. Cieľom je, aby dokument spájal odbornú kvalitu s participáciou obyvateľov a stal sa záväzným rámcom pre všetky budúce projekty mesta.

Zápisnica o vybavení petície č. ReiRo-6116-54410/2025 bola vyhotovená dňa 06.10.2025 (v zmysle ust. §5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov). So samotnou zápisnicou a záverom vybavenia petície bol oboznámený dňa 06.10.2025 primátor mesta Pezinok.

Výsledok vybavenia **Petície za klimaticky odolný Pezinok** je v súlade s ust. §5 ods. 7 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov zverejnený zároveň na webovom sídle mesta Pezinok www.pezinok.sk.

Odoslaním tohto písomného oznámenia o výsledku vybavenia podanej petície sa petícia považuje za vybavenú podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov.

S pozdravom

Vyvesené dňa:

10. 10. 2025

Pečiatka a podpis:

HP1

primátor mesta Pezinok

